

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Анотація. Розглянуто концептуальні проблеми служби в органах місцевого самоврядування. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення організації служби в органах місцевого самоврядування.

Аннотация. Рассмотрены концептуальные проблемы службы в органах местного самоуправления. Сформулированы предложения по усовершенствованию организации службы в органах местного самоуправления.

Annotation. The conceptual problems of the local authorities service are considered. Some proposals for improving the organization of the local authorities service are offered.

Ключові слова: державна служба, служба в органах місцевого самоврядування.

Упровадження демократичних принципів в Україні супроводжується зміною парадигми функціонування інститутів публічної влади. Перехід до нової управлінської практики держави вимагає не тільки переорієнтації державно-суспільних відносин, що мають формуватися на засадах консенсусу та співробітництва, а й реформування інституту державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, що відображено в ряді нормативно-правових актів України.

З огляду на вказане актуалізується проблематика основних засад становлення, розвитку та функціонування служби в органах місцевого самоврядування, що в умовах сучасних реалій в Україні вирішує складну проблематику взаємодії суб'єктів конституційного права, що виникає в системі координат "демократична держава – місцеве самоврядування – посадова особа місцевого самоврядування – територіальна громада – людина-член територіальної громади".

Окремим аспектам проблеми служби в органах місцевого самоврядування приділяли увагу такі вчені: Батанов О. В., Бєдний О. І., Бережницький Я. В., Бординюк В. І., Делія Ю. В., Калиновський Б. В., Кампо В. М., Корнієнко М. І., Кравченко В. В., Крусян А. Р., Любченко П. М., Пережнюк Б. А., Погорілко В. Ф., Пухтинський М. О., Шинкарь Л. В. та ін.

Метою дослідження є визначення основних напрямів щодо вдосконалення організації служби в органах місцевого самоврядування.

Традиційно службу в органах місцевого самоврядування розглядають у трьох аспектах – соціальному, політичному і правовому [1]. У муніципально-правовій науці головна увага приділяється правовій характеристиці служби в органах місцевого самоврядування, її муніципально-правовій формі, що не може дати повного уявлення про цю складну соціальну систему, має певною мірою односторонній характер, але для практики місцевого самоврядування, виконання його завдань, функцій та повноважень у справі забезпечення прав, свобод людини і громадянина, інтересів юридичних осіб така характеристика має першочергове значення [2].

У цьому плані оригінальною є позиція Шаргородської Н. Л., яка доводить, що інститут місцевого самоврядування можна розглядати як інститут публічної служби. На переконання вченого, функціонування органів місцевого самоврядування як складових елементів інституту публічної служби розглядається в діяльній організаціїно-правовому аспектах.

На думку Фоміч Г. В., державна служба як багатоаспектне явище характеризується не тільки соціальним, політичним, правовим, організаційним, структурним і моральним змістом, але й процесуальним, якому в науці приділялося надто мало уваги, незважаючи на те, що він забезпечує функціонування публічної служби. Дослідниця акцентує увагу на тому, що процесуальний аспект нерозривно пов'язаний з такими аспектами, як правовий, організаційний, структурний і обумовлений ними, та доводить, що змістовно процесуальний аспект публічної служби пов'язує її з адміністративними процедурами: 1) з яких вона складається; 2) які регламентуються, забезпечують її функціонування. Фоміч Г. В. визначає, що у публічній службі системою адміністративних процедур охоплюються фактично всі службові відносини з моменту їх виникнення і до припинення. Саме завдяки процедурам конкретними діями суб'єктів державного управління реалізуються функції держави та місцевого самоврядування та вирішуються індивідуальні адміністративні справи [3].

На підставі аналізу наукових доробок та чинного законодавства можна визначити, що муніципальним службовим процедурам притаманні всі ознаки управлінських процедур, але водночас вони мають свої особливості: 1) реалізуються в рамках інституту служби в органах місцевого самоврядування; 2) відбуваються за участі обов'язкових суб'єктів – посадових осіб місцевого самоврядування; 3) характеризуються багаточисельністю і різноманітністю; 4) між учасниками процедури існує внутрішньоорганізаційна підпорядкованість; 5) організаційні процедури відбуваються з певною циклічністю, тобто через певні проміжки часу вони повторюються; 6) регламентуються нормами муніципального права [4].

Акумулюючи наведені концептуальні позиції, можна зробити певні узагальнення щодо розуміння правової природи служби в органах місцевого самоврядування: служба в органах місцевого самоврядування – це діяльність, насамперед, муніципального владно-управлінського характеру, а муніципальні службовці – це, перш за все,

Наук. керівн. Кабанець А. Г.

Література: 1. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua. 2. Авер'янов В. Б. Органи виконавчої влади в Україні / В. Б. Авер'янов. – К. : Ін Юре, 1997. – 45 с. 3. Борденюк В. Деякі проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування у містах з районним поділом / В. Борденюк // Право України. – 2001. – № 2. – С. 53–57. 4. Князев В. М. Сучасні проблеми державного управління: дослідження, технології, методики / В. М. Князев – К. : Вид. УАДУ, 1999. 5. Про районні державні адміністрації : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.